

РЕШЕНИЕ

№ 5808

гр. София, 01.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 61 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: М. Н. СТ.

при участието на секретаря Б. ХР. Р.

като разгледа докладваното от М. Н. СТ. Гражданско дело № 20221110119620 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от (фирма) срещу Г. Л. А., с която е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 288, ал. 12 КЗ, вр. чл. 288, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ /отм./ за сумата от 12 000 лева, представляваща заплатено от (фирма) на Я.Г.Я. обезщетение за неимуществени вреди по щета № 19-2100323/30.08.2019г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда – 12.04.2022г. до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът твърди, че на 18.11.2014 г. около 17:30 ч. в гр. ***, на ул. „****“, водачът на Г. Л. А. при движение в посока от кв. „Б.“ към ул. „****“, управлявайки МПС „****“ с рег. № ***, нарушава правилата за движение по пътищата, вследствие на което реализира ПТП, удряйки се в района на двойната непрекъсната лента на пътя с лек автомобил „****“ с рег. № ***, управляван от Я. Г.. В резултат на ПТП причинил на Я.Г. телесни повреди, които били обезщетени с изплащане на сумата от 12 000 лева, при отчитане на 50 % съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия. Посочва, че причина за настъпването на ПТП е както виновното поведение на ответника Г. Л.а А., така и поведението на пострадалия Я. Г.Я. като водач на лек автомобил „****“, който е предприел маневра навлизане в лентата за насрещно движение без да съобрази движещия се в същата лента в обратна посока „****“, управляван от ответника. Противоправното поведение и вината на ответника била установена със съдебен акт – определение за одобрение на споразумение по НОХД № 1802/2018 г. по описа на СРС, НО, 23 с-в. Ищецът поканил извънсъдебно ответника да възстанови заплатеното от (фирма) обезщетение, но заплащане на последвало. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК не постъпил отговор на исковата молба от ответника Г. Л..

На 25.05.2023 г. е депозиран отговор на исковата молба от назначения от съда процесуален представител на ответника – адв. Л., в който е направено възражение за изтекла погасителна давност и за размера на определения от (фирма) процент на съпричиняване от страна на пострадалия Я. Я.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е иск с правно основание 228, ал. 12, вр. чл. 288, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ /отм./.

Съгласно § 22 ПЗР на КЗ за застрахователните договори, сключени преди влизането в сила на КЗ (01.01.2016 г.), се прилага част четвърта от отменения Кодекс за застраховането (отм. ДВ бр. 102 от 29.12.2015), освен ако страните договорят друго след влизането в сила на КЗ.

За основателността на предявения иск в тежест на ищеца е да докаже настъпването на ПТП вследствие противоправното поведение на ответника, който към момента на събитието е управлявал МПС без валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, наличието на причинно-следствена връзка между противоправното поведение на ответника и настъпилите вреди, изплащането на обезщетение на увреденото лице в твърдения размер.

В тежест на ответника, при доказване на горните факти, е да докаже положителния факт на погасяването на дълга.

С влязло в сила определение от 22.01.2019 г. по НОХД № 1802/2018 г. по описа на СРС, НО, 23 състав е одобрено споразумение на основание чл. 384, ал. 3, вр. чл. 382, ал. 6 НПК, с което Г. А. е признат за виновен в това, че на 18.11.2014 г. около 17:30 часа в гр. ***, при управление на лек автомобил „****“, с рег. № ***, по ул. „****“ с посока на движение от кв. „****“ към ул. „****“ и на около 10 м преди кръстовището с ул. „****“ като не намалил скоростта на управлението от него автомобил и не е предприел аварийно спиране, след като възприел наличието на опасност за движението – движещият се в неговата лента за движение лек автомобил „****“, с рег. № ***, нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл. 20, ал. 1 и ал. 2 ЗДВП, и по този начин реализирал пътнотранспортно произшествие с водача на лек автомобил „****“, с рег. № ***, като по непредпазливост причинил средна телесна повреда на повече от едно лице: 1. На пътника от неговия автомобил – Д. Л. И. причинил две средни телесни повреди, изразяващи се съответно в „контузия на мозъка – лека степен“, довела до разстройство на здравето временно опасно за неговия живот и „фрактура на лъчева кост на лява предмишница на типично място и фрактура шжиловидния израстък на лявата лакътна кост“, причинили му трайни затруднение в движенията на левия горен крайник /лява ръка/ за период повече от тридесет дни; 2. На водача на лек автомобил „****“ – Я. Г. Я. – „фрактура на лява ключица /многофрагментна с разместване/“, довело до трайно затруднение в движенията на левия му горен крайник за срок повече от тридесет дни - престъпление по чл. 343, ал. 3, б „а“, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 1, б „б“, пр. 2, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3 НК, за което му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от пет месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от три години.

Съгласно чл. 383, ал. 1 НПК одобреното от съда споразумение за решаване на делото има последиците на влязла в сила присъда, а съгласно чл. 300 ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Поради това, настоящият състав е обвързан от приетото от наказателния съд, във връзка с настъпване на увреждането, механизма, по който се е осъществило, неговото авторство, противоправното поведение на

водача Г. Л. А., и причинените съставомерни последици – причинената средна телесна повреда на Я. Г. Я., описана в споразумението, както и причинно-следствената връзка между противоправното поведение на водача и вредоносния резултат.

По делото не се спори, а и от представената справка от базата данни на Информационния център към „фирма“, на база подадени данни от застрахователните компании за застраховка „Гражданска отговорност“ се установява, че към датата на процесното ПТП – 18.11.2014 г. за лек автомобил „***“, с рег. № *** не е имало валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“.

Между страните не е спорно, а и от събраните по делото доказателства – молба, вх. № 24-01-588/30.08.2019 г., Протокол № 28/31.10.2019 г., писмо, изх. № 24-01-588/31.10.2019 г. и преводно нареждане за кредитен превод от 06.11.2019 г., се установява, че по предявена от Я. Я. извънсъдебна претенция до „(фирма)“, последният е определил обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на 12000 лв., при отчитане на 50% съпричиняване от страна на пострадалия, която сума е била изплатена на Я. Я. с платежно нареждане от 06.11.2019 г.

От представената по делото медицинска документация и неоспореното заключение на съдебно-медицинската експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено, се установява, че вследствие на ПТП от 18.11.2014 г. пострадалият Я. Г. Я. е получил следните увреждания: контузия на главата, контузия на гръден кош, травма на левия горен крайник – разместено счупване на лявата ключица, травма на десен долен крайник – разкъсно-контузна рана по предната повърхност на дясното коляно. Според експерта налице е причинно-следствена връзка между получените от Я. Я. травми и произшествието. Счупването на лявата ключица е причинило на пострадалия трайно затруднение на движението на левия горен крайник за период от 4 седмици при нормален ход на възстановителния процес. Останалите увреждания са му причинили временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Според експертното заключение локализацията и тежестта на травмите са основание да се приеме, че пострадалият е бил с поставен колан, което е минимализирало както броя, така и тежестта на травмите, които биха възникнали при евентуално непоставен предпазен колан или при неправилно поставен такъв.

В дадените пред съда устни разяснения вещото лице уточни, че по съвременното разбиране за лечението на травматичните увреждания на костите и ставите включва след имобилизирането да се проведе физиотерапия и рехабилитация с цел възстановяване силата на мускулите, подвижността на ставите и възвръщане обема на движение на съответния засегнат крайник. Експертът отбелязва, че по делото не са налични документи, доказващи проведена физиотерапия или рехабилитация на увредения лев горен крайник.

От заключението на съдебно-автотехническата експертиза се установява, че водачът на лек автомобил „(фирма)“, с рег. № *** е имал техническа възможност да предотврати настъпването на процесното ПТП, ако е запазил движението си в собствената лента за движение, без да навлиза в лентата за насрещно движение. Според експерта не е възможно

да се определи дали водачът на лека автомобил „(фирма)“, с рег. № *** е имал възможност да предотврати удара чрез аварийно задействане на спирачната уредба. Вещото лице посочва още, че лек автомобил „****“ с рег. № *** фабрично е оборудван със следните безопасни колани: на предните седалки: 2 броя триточкови инерционни колани; на задните седалки: 2 броя триточкови инерционни колани и 1 брой двуточков колан по средата. Предпазните колани са свързани към електронен блок, от което може да се заключи, че има светлинна индикация на арматурното табло за поставен/не поставен предпазен колан. Според експерта не може да бъде установено дали към настъпване на произшествието звуковия сигнал е бил в изправност.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетеля Л. Г. А., баща на ответника, от които се установява, че след като научил за произшествието, е отишъл в болницата. Там видял сина си на инвалидна количка. Твърди, че присъствалите в болницата полицаи му казали, че виновен за настъпилото ПТП е лицето Я.

Съдът при преценка на показанията на свидетеля А. по реда на чл. 272 ГПК, кредитира същите, освен в частта, в която свидетелят твърди, че полицейските служители посочили като виновен за произшествието пострадалият Я., тъй като същите не се подкрепят от събраните по делото доказателства.

С оглед изложеното и при съвкупната преценка на събраните по делото доказателства, съдът намира, че по делото са установени всички елементи на фактическия състав за суброгиране на (фирма), поради което ответникът носи отговорност за вземането на фонда за платеното обезщетение.

Настоящият съдебен състав намира за основателно възражението на ответника, че определеният от (фирма) размер на неимуществените вреди е завишен, при съобразяване на чл. 52 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД – по справедливост от съда. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Принципът на справедливост включва в най-пълна степен компенсиране на вредите на увреденото лице от увреждащото действие. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. Такива факти, наред с изброените в Постановлението, са и продължителността на лечението и извършените медицински манипулации, перспективата и трайните последици, възрастта на увреденото лице и възможността да продължи трудовата си кариера и да се социализира, общественото и социално положение, икономическата конюнктура и др. Икономическото положение

съставлява необходим ориентир за определяне на обезщетение, което да има на практика реална стойност. Изброяването не е изчерпателно и не може да бъде, доколкото във всеки случай се касае за различни относими обстоятелства и различни проявления на съответното увреждане и вредите от него.

При съобразяване на посочените по-горе критерии за определяне на справедливия размер на дължимото обезщетение съдът взе предвид: характера и тежестта на получените увреждания – контузия на главата, контузия на гръден кош, травма на левия горен крайник – разместено счупване на лявата ключица, травма на десен долен крайник – разкъсно-контузна рана по предната повърхност на дясното коляно; продължителността на лечебния и възстановителния процес – 4 седмици при нормален ход на възстановителния процес, възрастта на пострадалия към момента на настъпване на процесното ПТП – 33 г., трудово ангажиран, чието ежедневие и ритъм на живот са били съществено променени в резултат на настъпилата травма, а от друга страна – че злополуката не е довела до трайни и необратими последици за функционалността на движението на левия крак, както и че от данните по делото не се установява съпътстващите хронични заболявания на пострадалия Я. Я. да са довели до по-дълъг възстановителен период от настъпилото на 18.11.2014 г. пътно-транспортно произшествие. Настоящата инстанция отчете и социално-икономическите условия и стандарт на живот през 2014 г.

При съобразяване на изложеното, настоящия съдебен състав намира, че справедливият размер на неимуществените вреди възлиза на сумата от 12 000 лв., с която сума би се постигнал справедлив баланс между претърпените вреди и паричното измерване на нуждата от обезвреда, съобразно принципа, въведен в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

По отношение на релевираните от ответника възражения за съпричиняване и за погасяване на процесното вземане по давност, съдът намира следното:

Правото на ответника да направи възражение за съпричиняване и за погасяване по давност на вземането, се преклудира с изтичане на срока за отговор на исковата молба по чл. 131, ал. 1 ГПК, освен ако пропускът се дължи на особени непредвидени обстоятелства. В случая препис от исковата молба, ведно с приложенията към нея са връчени лично на ответника на 27.03.2023 г., като в законоустановения срок същият не е подал отговор на исковата молба. Възражението за съпричиняване и за погасяване на вземането по давност са направени едва на 25.05.2023 г. с подадения отговор на исковата молба от назначения от съда процесуален представител адв. Л.. Предоставянето на ответника на безплатна правна помощ по негово искане, направено едва в откритото по делото заседание от 27.04.2023 г. не е особено непредвидено обстоятелство по смисъла на чл. 133 ГПК, оправдаващи късното повдигане на възражението за давност и за съпричиняване. Възражението за съпричиняване в случая е преклудирано и след като не е надлежно въведено в процеса, съдът служебно не може да вземе предвид наличието на принос от страна на пострадалия Я. Я., макар същото да се установява от изслушаната по делото съдебно-автотехническа експертиза.

По гореизложените мотиви предявеният иск с правно основание чл. 288, ал. 12 КЗ, вр. чл. 288, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ /отм./ е основателен и доказан в пълния предявен размер от 12 000 лв.

По разноските:

При този изход на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца следва да се присъдят разноси в общ размер на 1180 лв., от които 480 лв. – заплатена държавна такса, 300 лв. – депозит за съдебно-техническа експертиза, 300 лв. – депозит съдебно-медицинска

експертиза, и 100 лв. - юрисконсултско възнаграждение (определено от съда на основание чл. 78, ал. 8 ГПК).

Така мотивиран, Софийски районен съд,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Г. Л. А., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ж.к. „****“, бл. ***, вх. ***, ет. ***, ап. ***, да заплати на (фирма), с адрес: гр. ***, ул. „****“ № ***, на основание чл. 288, ал. 12 КЗ, вр. чл. 288, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ /отм./ за сумата от 12000 лева, представляваща заплатено от (фирма) на Я. Г. Я. обезщетение за неимуществени вреди по щета № 19-2100323/30.08.2019 г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда – 12.04.2022г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА Г. Л. А., ЕГН *****, с адрес: гр. , ж.к. „****“, бл. ***, вх. ***, ет. ***, ап. ***, да заплати на (фирма), с адрес: гр. ***, ул. „****“ № ***, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 1180 лв. – сторените разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____